

Helena Ström, +46 8 555 520 62
helena.strom@sis.se

Regler för arbete i Teknisk Kommitté inom SIS, SIS/TK

Detta regelverk har fastställts av SIS Styrelse den 23 april 2008 och reviderats den 20 januari 2009.

Standardiseringen inom ISO, CEN och därmed även SIS styrs av fyra viktiga grundprinciper: öppenhet, frivillighet, intressentstyrning och konsensusförfarande.

För information om CENs och ISOs grundprinciper och regelverk se CEN Internal regulations och CEN Boss (www.cen.eu) respektive ISO/IEC Directives (www.iso.org).

1 Etablering och avveckling av SIS/TK

Vid etablering av en SIS/TK ska SIS tillse att så många relevanta intressenter som möjligt bjuds in till deltagande och att dessa representerar skilda verksamheter i samhället. Exempel på parter som bör vara företrädare är: företag, branschorganisationer, myndigheter, konsument- och miljöorganisationer, fackliga organisationer och offentlig förvaltning där så är relevant. Det är viktigt att producenter och brukare finns representerade liksom att regelskrivande myndigheter också tar en aktiv del i arbetet. SIS kan i speciella fall etablera TK med enbart en part om det aktuella standardiseringsprojektet finns inom ett specialområde med endast få nationella aktörer.

Beslut om att etablera ny SIS/TK tas av SIS ledningsgrupp efter förslag från ansvarig verksamhetsområdeschef. I de fall där det finns ett Tekniskt Råd ska Rådet ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

Projektfinansiärerna beslutar om när TKns verksamhet ska avvecklas. Vid beslut om avveckling ska en slutlig balansräkning upprättas. Om en TK avvecklas och det finns överskott eller underskott är det SIS ansvar att hantera saldot. Om det krävs insatser från SIS för bevakning och administration efter det att den TKn avvecklats ska denna tillse att det finns ett rimligt positivt saldo.

I de fall då TKn ej kan tillskapa sin egen finansiering kan dock SIS VD ensidigt besluta om att avsluta projektet. Detta gäller även för det fall då TK:ns projektfinansiärer inte tillskjuter tillräckligt med resurser för att SIS ska kunna säkerställa en kvalitetssäkrad verksamhet.

2 TK:s uppdrag

SIS/TK har i uppdrag att:

- under ledning av SIS projektledare medverka till att verksamheten får ett brett deltagande och en säker finansiering samt ansvara för de medel som ställs till kommitténs förfogande

- under ledning av SIS projektledare ta fram arbetsprogram, tidsplan och projektbudgetar för TK:s projekt samt ansvara för att dessa följs
- under ledning av SIS projektledare organisera, då så erfordras, arbetet i lämpligt antal arbetsgrupper samt bestämma deras sammansättning och uppgift
- under ledning av SIS projektledare underhålla de standarder som finns inom TK:s ansvarsområde och vid behov föreslå revidering eller upphävanden av dessa
- undersöka behovet av standard inom sitt område och göra prioriteringar, även för internationellt standardiseringsarbete
- utarbeta svenska yttranden i internationellt standardiseringsarbete och besluta om svar vid röstning på förslag till internationell standard
- sända förslag till nationell standard utan internationell motsvarighet till Nämnden för svensk standard, NSS, för yttrande
- enligt gällande regler och rutiner för remissbehandling och fastställelse av svensk standard utarbeta och remissbehandla förslag till svensk standard, och mot bakgrund av remissinstansernas synpunkter, ta beslut om och låta utarbeta slutligt förslag för fastställelse av SIS¹
- utse delegater till CEN- och ISO-möten
- genom konsensusförfarande föreslå deltagare, som SIS formellt nominerar, till internationella arbetsgrupper
- föreslå till SIS att bjuda in till internationella möten i de fall TK kan säkerställa en ekonomisk finansiering.

2.1 TK bör även aktivt verka för att

- initiera erforderlig FoU inom området
- informera utomstående om det arbete som bedrivs inom projektet
- informera om fastställda standarder och främja användningen av dem på hela den aktuella marknaden
- sprida information om det arbete som pågår till en vidare krets av intressenter
- ta fram nationella konsensusdokument (t ex standarder eller tekniska rapporter) inom områden där standardiseringsarbete saknas, samt verka för att lyfta dessa till internationell nivå.

3 Finansiering

Varje TK ska vara självfinansierad. TK ska årligen ta ställning till budget enligt förslag utarbetat av SIS projektledare. Budgetförslaget baseras på de arbetsuppgifter som deltagarna önskar få genomförda under året, projektets omfattning (t ex antal standardförslag). Det ekonomiska utfallet ska fortlöpande redovisas för hela kommittén. Grundprincipen ska vara att projektfinansiärerna betalar lika stora projektavgifter, och att alla betalar. Undantag från denna regel kan beslutas av TKn.

Verksamhetsområdeschefen godkänner budgeten.

¹ Gällande rutiner och riktlinjer, inklusive NSS (Nämnden för svensk standard) regelverk, som ingår i SIS Ledningssystem kan erhållas vid behov

Målet är att TKns budget ska vara balanserad. SIS ansvarar för att projektfinansiärerna görs uppmärksamma på eventuella underskott och att åtgärder vidtas så att en ekonomisk balans uppnås genom att projektfinansiärerna ökar intäkterna eller att kostnaderna minskas.

I undantagsfall kan en budget med underskott accepteras, t.ex. om det finns utfästelser från projektfinansiärerna, EU, eller någon annan om intäkter ett senare år som kan täcka det budgeterade årets underskott.

Projektsaldot vid årets slut stannar i TKn såväl om det är positivt som om det är negativt. I TKn bör det vid respektive årsslut finnas ett positivt projektsaldo motsvarande cirka ett kvartals projektkostnader.

Kostnader för medverkande projektdeltagares arbetsinsatser och deltagande i nationella och internationella möten ligger utanför TKns budget, om inte annat beslutats av TKn.

4 Deltagande

SIS/TK ska bestå av representanter för projektfinansiärerna.

Projektfinansiären är den betalande organisationen och projektdeltagaren är organisationens utsedda representant/er. Projektfinansiären ska vara medlem i SIS. Projektfinansiären kan även utse suppleant till ordinarie projektdeltagare. Utsedd projektdeltagare i TKn sitter kvar tills ändring anmäls av projektfinansiären.

Deltagandet i TKn är öppet för alla intressenter på marknaden såsom företag, organisationer, statliga verk, myndigheter etc.

TKn har möjlighet att utöver ordinarie projektdeltagare inbjuda expertis som inte representerar projektfinansiärerna. Inbjuden expert som kontinuerligt deltar i TKns arbete ska vara medlem i SIS.

SIS ledning, alternativt Tekniska rådet om sådant finns för verksamhetsområdet, godkänner ordförande på förslag från TKn för en period av 3 år. Omval av sittande ordförande får ske. Samma förfarande gäller vid omval som vid nyval.

SIS ledning har möjlighet att vidta åtgärder om ordförandeskapet i TKn inte fungerar.

4.1 Den enskilde projektdeltagarens uppgift är att

- delta i det tekniska arbetet och verka för att ärendena blir så allsidigt belysta som möjligt
- förankra sina ställningstaganden hos den han/hon företräder
- medverka i utformandet av standardförslag, utredningar och yttranden
- vara beredd att vid behov företräda TK i nationella och internationella sammanhang

4.2 Ordförandens uppgift är att

- ha ett nära samarbete med SIS projektledare i alla frågor som rör TK:s arbete
- i nära samarbete med projektledaren driva arbetet och svara för att uppdraget fullföljs och att fortlöpande ekonomisk redovisning sker

- aktivt verka för att verksamheten får ett brett deltagande med intressenter från skilda verksamheter och en säker finansiering
- tillsammans med projektledaren tillse att varje möte är väl förberett
- leda TK-möten
- verka för samförstånds lösningar
- verka för att nyttan och värdet av utfört arbete och färdiga standarder kommuniceras till den aktuella marknaden
- verka som ambassadör för TK, standardisering och SIS
- följa upp hur deltagarna uppfattar att arbetet bedrivs samt vara verksamhetsområdeschefens ”speaking partner” vid resurstilldelning i projektet
- tillsammans med SIS projektledare och deltagarna i TK årligen utvärdera arbetet i TK:n

4.3 SIS projektlednings uppgift är att

- kvalitetssäkra arbetet i enlighet med SIS, CENs och ISOs riktlinjer²
- tillhandahålla projektledning och sekretariat till TKn
- anordna nödvändiga nationella och internationella möten
- bevaka europeiskt och internationellt arbete
- rapportera från TKns möten och från internationella möten som projektledaren deltagit i
- sända ut rapporter och dokument från nationella och internationella arbeten
- delta i och bistå med råd vid utarbetande av standarder
- samordna och administrera svenska röstningar på internationella standardförslag
- marknadsföra och sälja projektdeltagande till tänkbara kunder.

5 Sammanträden

Kallelse till sammanträden ska vara projektdeltagarna tillhanda senast 3 veckor före sammanträdena. Kallelse kan dock skickas ut senare om samtliga deltagare samtycker.

Beslutsunderlag och andra viktiga dokument ska vara tillgängliga senast 2 veckor före sammanträdet. Detsamma gäller för beslut per korrespondens (elektroniskt per mail eller annan form).

Deltagare kan begära att beslut skjuts upp om beslutsunderlaget finns tillgängligt senare än två veckor före sammanträdet/beslutstillfället.

Vid kommittésammanträden ska protokoll föras.

Protokoll ska vara TKn tillhanda senast fyra veckor efter sammanträdet.

² SIS gällande riktlinjer som ingår i SIS Ledningssystem kan erhållas vid behov. För information om CENs och ISOs grundprinciper och regelverk se CEN Internal regulations och CEN Boss (www.cen.eu) respektive ISO/IEC Directives (www.iso.org).

6 Beslutsprocess

Beslut kan fattas:

- på sammanträden (fysiska sammanträden, telefonsammanträden, webbsammanträden etc)
- per korrespondens (elektroniskt per mail eller annan form).

Ordföranden, tillsammans med projektdeltagarna, ska alltid sträva efter att i första hand nå konsensus kring de beslut som fattas.

Konsensus definieras inom SIS som frånvaro av starkt motstånd mot väsentligt sakinhåll från någon viktig part av berörda intressenter. Strävan efter konsensus ska ske genom ett förfarande som söker ta hänsyn till berörda parter synpunkter och som söker förlika olika uppfattningar.

ANM: Konsensus behöver inte innebära total enighet.

Om konsensus i en fråga inte kan uppnås inom TKn kan kommittén välja att inte ta ställning genom att rösta "abstain" (= avstå från sin röst) eller att genomföra röstning enligt nedan.

För att deltagare ska vara röstberättigad ska finansören ha ansökt om medlemskap i SIS och undertecknat överenskommelse om deltagande i TKn senast tre veckor före aktuellt beslutstillfälle (sammanträde eller per korrespondens).

Oavsett om en projektfinansiär har anmält fler projektdeltagare disponerar varje projektfinansiär endast en röst vid beslut, om inte TKns finansierer beslutar om annat. Projektdeltagarna i TKn, vilka som är röstberättigade och röstfördelning framgår av aktuell förteckning enligt bilaga till respektive TK:s verksamhetsplan.

Deltagare (om aktuellt även suppleant till deltagare) kan ge fullmakt till någon av de andra deltagarna i TKn att rösta i en specifik fråga. En deltagare i TKn kan endast fullmaktrösta åt en (1) annan deltagare vid varje tillfälle.

ANM 1: De deltagare som får sitt deltagande finansierat via SSRs Konsumentråd betraktas som separata enskilda projektfinansiärer med egen rösträtt.

ANM 2: Den enskilda vårdande förvaltningen som får sitt deltagande finansierat via SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, betraktas som enskild finansierare med egen rösträtt. En förvaltning kan delta med deltagare som representerar olika professioner. Dock gäller en röst per förvaltning.

TKn är beslutsmässig om minst hälften av de röstberättigade projektfinansiärerna finns representerade vid sammanträdet. Vid röstning gäller enkel majoritet (= mer än hälften av rösterna). För beslut i organisations- och budgetfrågor gäller dock enkel majoritet bland kommitténs samtliga projektfinansiärer. Om det vid röstning blir jämnt antal ja- och nej-röster får ordföranden tillsammans med projektledaren i uppdrag att utreda och lösa frågan. Hur deltagarna lägger sina röster ska protokollföras.

Vid de sammanträden då TKn inte är beslutsmässig kan beslut tas per korrespondens (elektroniskt per mail eller annan form). De röstberättigade projektfinansiärerna som inte inkommit med synpunkter inom två veckor efter det att beslutsförslaget skickats ut, anses ha bifallit detsamma.

7 Hantering av myndigheters kommentarer till standardförslag kopplade till lagstiftning

Standarder får inte strida mot nationell lagstiftning. Föreskrivande myndigheter har därför tolkningsföreträde när det gäller nationell lagstiftning. Om förslag till icke harmoniserad standard strider mot nationell lagstiftning begär därför Sverige nationell avvikelse.

Myndigheters kommentarer som är kopplade till EU-lagstiftning och som hänförs till myndighetens myndighetsutövande funktion ska alltid bifogas det svenska svaret oavsett om Sverige röstar positivt eller negativt på standardförslaget och oavsett om myndigheten deltar aktivt i arbetet eller ej.

8 Copyright

En standard betraktas som ett kollektivt verk där upphovsrätten tillhör författarna, dvs. de experter som utarbetar den. Experter som arbetar inom CEN eller ISO överlåter dock denna rätt till CEN respektive ISO genom att acceptera dessa organisationers villkor för deltagande i arbetet. CEN eller ISO överlåter i sin tur rätten till sina medlemmar, däribland SIS, att distribuera alla standarder i alla olika format. SIS har på detta sätt upphovsrätt till och copyright på svensk standard och förslag till standard i enlighet med gällande internationella och europeiska regelverk. Detta gäller även vid utarbetande av nationell svensk standard. Se dokument "Upphovsrätt och standarder" på www.sis.se.